

**NYÍRBOGDÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK HATÁSKÖRÉBEN**

**POLGÁRMESTER ÁLTAL MEGHOZOTT
193/2020 (XII.22.) határozata**

a „Bogdányi Tájház” helyi védelem alá helyezéséről

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. tv 46.§ (4) bekezdésében – veszélyhelyzetben – kapott felhatalmazása alapján a

Polgármester:

Nyírbogdány Község Önkormányzata Képviselő-testület Nyírbogdány község településképeinek védelméről szóló 17/2017. (XII.29.) önkormányzati rendeletének 8.§ (3) bekezdésében biztosított képviselő-testületi jogkörében eljárva:

1./ Bogdányi Ferenc 4400. Nyíregyháza, Legyező utca 65 sz. alatti lakos kezdeményezésére, a tulajdonában lévő Nyírbogdány, Táncsics M. utca 10. szám alatti, belterület 9 hrsz. ingatlanát, amely „Bogdányi Tájházként” is ismert, dr Páll István PhD. szakmai véleménye, értékítélete alapján helyi védelem alá helyezi és Nyírbogdány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete helyi védetté nyilvánítja.

2./ Intézkedik, hogy az 1./ pontban meghatározottak szerint a Nyírbogdány, Táncsics M. utca 10. szám alatti ingatlanra 30X20cm fém tábla kihelyezésre kerüljön, amelynek a védelem tárgya mellett a következő szöveget kell tartalmaznia: „Nyírbogdány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete helyi védetté nyilvánította” „2020. év”.

3./ Felkéri a Jegyzőt, hogy intézkedjen a határozatban megjelölt ingatlan helyi védelem elrendelésének ingatlan nyilvántartásba történő bejegyeztetéséről.

**Határidő: azonnal
Felelős: polgármester**

Nyírbogdány, 2020. december 22.

Lisovszki Tamás
polgármester

Dr. Mátyás B. Szabolcs
jegyző

Szakmai vélemény
a Nyírbogdány, Táncsics M. u. 10. sz., ún. Bogdányi tájház
helyi védettség alá helyezéséhez

A 2006 nyarán felavatott tájházépületet Bogdányi Ferenc magánkezdeményezésére és saját költségén, a Sóstói Múzeumfalu népi építészetben jártas néprajzos igazgatójának szakértői véleménye figyelembe vételével, a tulajdonos családi örökségeként alakították ki. A 19-20. század fordulója körül készült, nyeregtetős, cseréppel fedett, az utca felőli tűzfalán vakolatdíszes épület falazata terméskő alapra, vályogból épült. Kívül-belül sárral tapasztott, fehérre meszelt, alján lábazati festéssel. Homlokzatának két ablaka az utcára, a hátsó, (kamra)helyiség egy ablaka az udvarra néz. Tetőszerkezete szarufás, tetőhéjazata eredetileg nádazott volt, s azt csak a két világháború között cserélték égetett cserépre.

Az udvari homlokzat előtt fa oszlopokkal alátámasztott tornác húzódik végig, a tornácvégek íves téglakiképzést kaptak. A ház hátsó részéhez nyeregtetős, cseréppel fedett épületrészt csatoltak, melyben a rendezvények idején használatos kemence és egy vendégszoba kapott helyet. A portát az utca felől deszkapalánk keríti.

A háromosztatú lakóház utcai szobája (hasonlóan a hátsó helyiségéhez) látszó gerendás, borított deszkafödémű, fenyődeszka hajópadlós kivitelezésű. A két világháború közötti bútorzattal berendezett tisztaszoba, s a döngölt, tapasztott földpadlós konyha a rakott spórral, a fehérre festett kredencsel szintén ezt az időszakot képviseli. A hátsó, eredetileg (kamra)helyiség vegyes funkciójú: egyrészt bútordarabokkal berendezett enteriőr, másrészt pedig a település történetét áttekintő helytörténeti kiállítás helyszíne.

Az 1930-as évek falusi lakáskörülményeit, használati tárgyait bemutató tájház berendezésénél fontos szempontként vették figyelembe, hogy ott komplex életmódot mutassanak be, ugyanakkor törekedtek arra is, hogy – mivel funkciója szerint az Nyírbogdány anyagi és a szellemi hagyományainak bemutatását is felvállalta –, a település történetének dokumentumait is az érdeklődő közönség elé tárhassa.

Helyi születésű tulajdonosának szándéka szerint a közel másfél évtizede megnyitott tájház már teljes mértékben integrálódott a közösség életébe, az itt szervezett gasztronómiai és kulturális programok, aratóünnepek révén kihagyhatatlan látványosság- és kultúrhelyszíneként funkcionál Nyírbogdány életében. Létrehozójának elismertségét jelzi, hogy a település

díszpolgára címét is megkapta, s azzal, hogy magán tájháza a közösség érdekében tevékenykedik, teljes mértékben betagozódott a nagyközség életébe.

A fentiek alapján határozottan javaslom, hogy a Bogdányi tájháznak a település közgyűlése biztosítson helyi védettséget, amivel annak fokozott védelmét segítheti elő, s hozzájárulhat a tájház további fejlesztéséhez és működéséhez.

Nyíregyháza, 2020. november 20.

dr. Páll István PhD.

a Sóstói Múzeumfalu nyug. igazgatója,

a Magyarországi Tájházzövetség FB elnöke